

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 23 marca 2017 r. (k. 2 i nast.) powód P. H. domagał się zasądzenia od pozwanej Towarzystwa (...) spółki akcyjnej w W. kwoty 81.400 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie (od 41.800 zł od 19 grudnia 2016 r., oraz od 39.600 zł od 30 stycznia 2017 r.) i kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego. Kwoty tej powód żądał od pozwanej jako od ubezpieczyciela (polisa nr (...)) T. P. (1). T. P. (1) nieprawidłowo przeprowadził naprawę samochodu marki M. (...) (nr rej. (...)) należącego do Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. (dalej: (...) sp. z o.o.). Przy odbiorze samochodu, podczas jazdy próbnej 21 czerwca 2016 r., stwierdzono nieprawidłowości. (...) sp. z o.o. poniosła szkodę tytułem najmu pojazdu zastępczego. Na podstawie umów zawartych 12 września i 19 grudnia 2016 r. powód nabył od (...) sp. z o.o. wierzytelność wobec pozwanej.

Pozwana w odpowiedzi na pozew (k. 47 i nast.) wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Wyjaśniła, że koszt najmu pojazdu zastępczego w niniejszej sprawie nie mieści się w granicach odszkodowania, a powód nie wykazał m.in. niezbędności najmu zastępczego.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

T. P. (1) prowadzi w S. działalność gospodarczą – warsztat samochodowy (nieautoryzowany warsztat marki M. (...)).

Dnia 19 maja 2015 r. pozwana zawarła z T. P. (1) umowę ubezpieczenia. Na podstawie zawartej umowy wystawiła T. P. (1) polisę nr (...). Zgodnie z polisą pozwana obejmowała T. P. (1) ochroną ubezpieczeniową w zakresie odpowiedzialności cywilnej (OC). Ubezpieczenie dotyczyło m.in. wykonywanej przez niego działalności gospodarczej (konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych). Ochrona ubezpieczeniowa obowiązywała od 17 grudnia 2015 r. do 16 grudnia 2016 r. Suma ubezpieczenia „z tytułu prowadzenia działalności i posiadania mienia wraz z odpowiedzialnością za produkt i szkody powstałe po wykonaniu usługi” (symbol 13/L8, wariant II) została określona w polisie na 200.000 zł.

Warunki ubezpieczenia zostały również określone przez pozwaną w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia (OWU).

W § 48 OWU pozwana ustaliła, że obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego, „jeżeli w związku z posiadaniem mienia lub prowadzeniem ubezpieczonej działalności jest on zobowiązany do naprawienia szkody osobowej lub szkody rzeczowej poniesionej przez osobę trzecią”. Jednym z wariantów ubezpieczenia był wariant II – „w zakresie odpowiedzialności cywilnej związanej z wykonywaniem działalności i posiadaniem mienia wraz z odpowiedzialnością za produkt i odpowiedzialnością za szkody powstałe po wykonaniu pracy lub usługi”. Odpowiedzialność cywilna pozwanej obejmować miała „zarówno odpowiedzialność z tytułu czynów niedozwolonych (tzw. odpowiedzialność cywilna deliktowa) jak i odpowiedzialność z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (tzw. odpowiedzialność cywilna kontraktowa).”.

Z kolei w § 47 pkt 5 OWU pozwana ustaliła definicję szkody rzeczowej: „Szkoda rzeczowa – uszkodzenie lub zniszczenie rzeczy **wraz z wszelkimi uszczerbkami poniesionymi w ich następstwie przez tego samego poszkodowanego**. Nie stanowi szkody rzeczowej uszczerbek wynikający: 1) z utraty rzeczy, w tym utraty możliwości korzystania z rzeczy, **chyba, że utrata jest następstwem zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy**”.

Niesporne, a nadto dowody:

- polisa nr (...) (k. 58-59);
- wniosek z 7 grudnia 2015 r. (k. 60-61);
- ogólne warunki ubezpieczenia (k. 9-18, 62-71).

Na przełomie kwietnia i maja 2016 r. K. L. (dyrektor zarządzający (...) sp. z o.o.) zjawił się w warsztacie samochodowym T. P. (1). Zgłosił usterkę samochodu marki M. (...) (nr rej. (...)) – zapalona kontrolka sygnalizująca awarię silnika. Samochód ten należał do (...) sp. z o.o. T. P. (1) wykonał diagnostykę samochodu i stwierdził, że jest to usterka która nie zagraża silnikowi. T. P. (1) ustalił w K. L., że K. L. ponowi wizytę w warsztacie, jeżeli problem z kontrolką się powtórzy.

Dnia 16 maja 2016 r. K. L. ponownie zjawił się w warsztacie T. P. (1). Tym razem T. P. (1) stwierdził konieczność naprawy samochodu. Naprawa miała nastąpić w związku z brakiem synchronizacji wałków rozrządu z wałem korbowym. T. P. (1) po rozebraniu pojazdu stwierdził, że należy wymienić łańcuch rozrządu, ślizgi prowadzące łańcuch, napinacz koła zębatego oraz pompę olejową. T. P. (1) wymienił te części. Dnia 21 czerwca 2016 r. miał nastąpić odbiór pojazdu z naprawy. Podczas jazdy próbnej doszło do zablokowania silnika. T. P. (1) po rozebraniu samochodu stwierdził, że zatarciu uległ wałek rozrządu głowicy silnika. Z pomocą firmy z W., do której przesłał głowice, ustalił, że przyczyną usterki było zatkanie kanałów olejowych pastą silikonową (podczas przeprowadzonej naprawy). Regeneracja głowicy we W. trwała ok. miesiąca. Po regeneracji głowicy silnika T. P. (1) zamontował ją do samochodu. Podczas testów i jazd próbnych doszło do kolejnej awarii samochodu. T. P. (1) stwierdził, że nie jest w stanie dokonać naprawy i zaproponował (...) sp. z o.o. naprawę w autoryzowanym serwisie.

Niesporne, a nadto dowody::

- pismo z 14 lipca 2016 r. (k. 28);
- zeznania świadka K. L. (k. 291-293, 298);
- zeznania świadka T. P. (1) (k. 294-296, 298);
- wykaz pracowników i pojazdów (k. 268-281).

Dnia 23 czerwca 2016 r. T. P. (1) w porozumieniu z (...) sp. z o.o. zgłosił pozwanej szkodę z 21 czerwca 2016 r., wskazując na ochronę ubezpieczeniową z polisy nr (...). Na podstawie tego zgłoszenia pozwana prowadziła postępowanie likwidacyjne nr (...) -1. W toku postępowania likwidacyjnego następowała liczna wymiana korespondencji między (...) sp. z o.o. a pozwaną. W wymianie korespondencji uczestniczył też T. P. (1).

Na zlecenie pozwanej w toku postępowania likwidacyjnego sporządzano opinie techniczne i kalkulacje szkody samochodu. Pierwotnie opinię techniczną samochodu sporządzono 5 września 2016 r.; samochód znajdował się wówczas w warsztacie samochodowym T. P. (1). Na podstawie opinii i kalkulacji pozwana ustaliła, że (...) sp. z o.o. należy się 583,33 zł tytułem odszkodowania (po odjęciu franszyzy redukcyjnej).

(...) sp. z o.o. nie zgodziła się z oszacowaniem szkody. Dnia 12 września 2016 r. samochód (...) sp. z o.o. został przetransportowany do autoryzowanego serwisu (...) w (...) sp. z o.o. sp. k. Podczas gdy samochód (...) sp. z o.o. przebywał w autoryzowanym serwisie pozwana zleciła wykonanie kolejnej opinii technicznej. Oględziny odbyły się na początku listopada 2016 r., a opinia została sporządzona 12 listopada 2016 r. Następnie pozwana oszacowała szkodę i ostatecznie 19 grudnia 2016 r. przyznała (...) sp. z o.o. odszkodowanie w wysokości 25.587,97 zł. Przyznane odszkodowanie obejmowało szkodę rzeczową (oszacowane koszty naprawy samochodu).

(...) sp. z o.o. nie zgodziła się z wysokością przyznanego odszkodowania. Pozwana i (...) sp. z o.o. pozostają w tym zakresie w sporze, który jest rozpatrywany w odrębnym postępowaniu sądowym.

Dowody:

- decyzja z 19 grudnia 2016 r. (k. 19);
- pismo z 7 września 2016 r. (k. 85);

- korespondencja e-mail (k. 29-31, 86-98);
- opinia techniczna z 10 stycznia 2017 r. (k. 32-37);
- akta szkody (k. 108-264);
- zeznania świadka K. L. (k. 291-293, 298);
- zeznania świadka T. P. (1) (k. 294-296, 298);
- zeznania świadka J. C. (k. 333-334).

(...) sp. z o.o. marki M. (...) (nr rej. (...)) jest samochodem służbowym K. L.. K. L. zajmuje się w (...) sp. z o.o. importem pojazdów (taboru) z zagranicy. W tym celu często podróżuje służbowo poza Polskę (negocjacje i rozmowy handlowe z kontrahentami). Samochód może wykorzystywać również do celów prywatnych. (...) sp. z o.o. nie posiadała od 21 czerwca do 19 grudnia 2016 r. innego pojazdu, z którego K. L. mógłby korzystać. Inne pojazdy były pozostawione do dyspozycji innym pracownikom albo nie nadawały się do celów reprezentacyjnych (np. pojazdy zaopatrzeniowe, techniczne).

Dowody:

- zeznania świadka K. L. (k. 291-293, 298);
- wykaz pracowników i pojazdów (k. 268-281).

Od 21 czerwca do 19 grudnia 2016 r. (...) sp. z o.o. najmowała od powoda samochód zastępczy. Na podstawie umowy z 21 czerwca 2016 r. powód wynajął (...) sp. z o.o. samochód marki M. (...) (nr rej. (...)) za wynagrodzeniem 500 zł netto dziennie. Najem tego samochodu trwał do 12 września 2016 r. Następnie na podstawie umowy z 12 września 2016 r. powód wynajął (...) sp. z o.o. samochód marki A. (...) (nr rej. (...)) za wynagrodzeniem 400 zł netto dziennie. Najem tego samochodu trwał do 19 grudnia 2016 r. Samochody posiadały pełne ubezpieczenie OC, AC, (...), najem nie przewidywał limitu kilometrów.

W okresie najmu K. L. korzystał z najmowanych samochodów w taki sposób, w jaki korzystał z samochodu służbowego. K. L. nie przebywał w tym czasie na urlopie wypoczynkowym.

Za najem samochodu od 21 czerwca do 12 września 2016 r. powód wystawił (...) sp. z o.o. fakturę VAT na kwotę 42.000 zł netto (84 dni x 500 zł/dzień netto), tj. 51.660 zł brutto.

Za najem samochodu od 12 września do 19 grudnia 2016 r. powód wystawił (...) sp. z o.o. fakturę VAT na kwotę 39.600 zł netto (99 dni x 400 zł/dzień netto), tj. 48.708 zł brutto.

Dowody:

- umowa z 21 czerwca 2016 r. (k. 20-21);
- umowa z 12 września 2016 r. (k. 22-23);
- faktura VAT nr (...) z 14 września 2016 r. (k. 24);
- faktura VAT nr (...) z 30 grudnia 2016 r. (k. 25);
- zeznania świadka K. L. (k. 291-293, 298).

Dnia 12 września 2016 r. (...) sp. z o.o. zawarła z powodem umowę, na podstawie której przeniosła na powoda wierzycelność – odszkodowanie za najem zastępczy od 21 czerwca do 12 września 2016 r. Następnie dnia 19 grudnia

2016 r. (...) sp. z o.o. zawarła z powodem umowę, na podstawie której przeniosła na powoda wierzytelność – odszkodowanie za najem zastępczy od 12 września do 19 grudnia 2016 r.

O zawartych umowach powód poinformował pozwaną pisemnie 14 września oraz 30 grudnia 2016 r. W pismach tych domagał się od pozwanej zapłaty kwot 51.660 zł oraz 48.708 zł. Pozwana nie zapłaciła powodowi, więc wezwał ją do zapłaty, jednak nie przyniosło to skutku.

Niesporne, a nadto dowody:

- umowa z 12 września 2016 r. (k. 26);
- umowa z 19 grudnia 2016 r. (k. 27);
- pismo z 18 listopada 2016 r. (k. 38-39);
- pismo z 30 grudnia 2016 r. (k. 40-41);
- akta szkody (k. 108-264).

Na rynku (...) w 2016 r. dzienna stawka najmu samochodu zastępczego, który odpowiada klasie samochodu (...) sp. z o.o. marki M. (...) (nr rej. (...)) – klasa F (samochód luksusowy), zawierała się w przedziale 335-787 zł netto. Przeciętna stawka wynosiła 500 zł netto dziennie. Stawki najmu przyjęte w umowach najmu samochodu zastępczego pomiędzy powodem a (...) sp. z o.o. nie były zawyżone.

Uzasadniony technologiczny czas naprawy samochodu (...) sp. z o.o. marki M. (...) (nr rej. (...)) uzasadniony był w wymiarze 6 dni roboczych. Rzeczywisty stan naprawy uwzględnia czas oczekiwania na dokonanie oględzin, czas oczekiwania na części zamiennych (w przypadku silnika średnio 7-14 dni), a także sama procedura likwidacji szkody (m.in. akceptacja kosztów). W przypadku oszacowania uszkodzeń głowic silnika konieczne było rozmontowanie, co zajmuje maksymalnie 2 dni.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego W. S. wraz z opinią uzupełniającą (k. 352-360, 385-387, 389).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione.

Roszczenie powoda miało związek z odpowiedzialnością odszkodowawczą pozwanego jako ubezpieczyciela T. P. (1). Podstawą prawną tej odpowiedzialności była umowa ubezpieczenia, którą pozwana 19 maja 2015 r. zawarła z T. P. (1). W związku z zawarciem umowy pozwana wystawiła polisę nr (...) określającą warunki ubezpieczenia. Roszczenie powoda podlegało także ocenie przez pryzmat ustalonych przez pozwaną OWU, zasady swobody umów (art. 353¹ k.c.), a także przepisów dotyczących umowy ubezpieczenia (art. 805 k.c. i nast.). W szczególności uwzględnić należało art. 822 § 1 k.c. Stanowi on, że przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony (§ 1). Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o jakich mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia (§ 2). Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela (§ 4). Odpowiedzialność pozwanej jako ubezpieczyciela polega na tym, że ponosi odpowiedzialność tylko wtedy i w takim zakresie, w jakim odpowiedzialność ponosi ubezpieczony. Oczywiście szczególne zasady ubezpieczenia reguluje umowa zawarta z ubezpieczycielem.

Strony w niniejszej sprawie nie spierały się co do znacznej części okoliczności faktycznych. Przede wszystkim pozostawały zgodne co do faktu, że w 2016 r. (do 16 grudnia 2016 r.) pozwaną łączyła z T. P. (1) umową ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie wykonywanej przez niego działalności gospodarczej. Pozwana przyznała również, że 21 czerwca 2016 r. w warsztacie samochodowym T. P. (1) – podczas przeprowadzanej naprawy – uszkodzeniu uległ samochód należący do (...) sp. z o.o. Poza sporem stron pozostawało także, że szkoda została zgłoszona pozwanej 23 czerwca 2016 r. Na podstawie tego zgłoszenia pozwana przeprowadziła postępowania likwidacyjne, które zakończyła 19 grudnia 2016 r. Pozwana przyznała wówczas (...) sp. z o.o. odszkodowanie za naprawę samochodu. Kwestia wysokości odszkodowania jest przedmiotem odrębnego postępowania sądowego. Pozwana nie przeczyła, że (...) sp. z o.o. najmował samochodu zastępcze. Istotną okolicznością, która również nie była sporna, było to, że (...) sp. z o.o. zawarła z powodem umowy, w których postanowili, że (...) sp. z o.o. przenosi na powoda swoje wierzytelności wobec pozwanej za najem samochodów zastępczych.

Spór pomiędzy stronami zasadniczo sprowadzał się do tego, czy zakres odpowiedzialności pozwanej obejmuje najem pojazdu zastępczego przez (...) sp. z o.o., a jeżeli tak, to za jaki okres. Ponadto pozwana podnosiła, że koszt najmu samochodów zastępczych przez (...) sp. z o.o. był zbyt wysoki.

W tym zakresie postępowanie dowodowe uwzględniało dowody z przedłożonych przez strony dokumentów, zeznań świadków K. L., T. P. (1) oraz J. C.. Dokumenty nie budziły wątpliwości co do ich autentyczności, a strony ich wiarygodności nie podważały. Zeznania świadków z kolei były spójne, logiczne i znajdowały oparcie w pozostałym materiale dowodowym. Dowody te uznać w konsekwencji należało w pełni za wiarygodne.

Ustalenie uzasadnionego czasu najmu pojazdu zastępczego (czasu naprawy), jak również wysokości kosztów najmu, wymagało wiedzy specjalnej. Z tego powodu przeprowadzono dowód z opinii biegłego – rzeczoznawcy w dziedzinie techniki samochodowej i rekonstrukcji wypadków drogowych W. S.. W przedłożonej opinii, uzupełnionej następnie na rozprawie 9 kwietnia 2018 r. (w związku z zastrzeżeniami stron), biegły udzielił odpowiedzi na zadane pytania. Złożona opinia wskazywała, że dzienna stawka najmu samochodu zastępczego klasy F (odpowiadającej uszkodzonemu samochodowi (...) sp. z o.o.) na rynku (...) w 2016 r. wahała się między 335 zł a 787 zł; średnia stawka wynosiła 500 zł netto. Tym samym stawki najmu zastępczego wynikające z umowy między (...) sp. z o.o. a powodem (500 zł netto/dzień, a następnie 400 zł netto/dzień) nie były zawyżone. Dodatkowo opinia wyjaśniła, że wprawdzie technologiczna naprawa samochodu (...) sp. z o.o. wymagała 6 dni, ale rzeczywista naprawa obejmuje również inne czynności, w tym m.in. zabezpieczenie części zamiennych, dokonanie oględzin. Biegły sądowy w złożonej opinii wskazał również, że rzeczywisty okres naprawy wymaga uwzględnienia okoliczności przebiegu postępowania likwidacyjnego.

Przenosząc ustalenia faktyczne dokonane w sprawie na grunt oceny prawnej należało stwierdzić, że T. P. (1) dokonywał naprawy samochodu (...) sp. z o.o. na podstawie umowy, którą zawarł przyjmując samochód do naprawy. Wyjaśnić przy tym należy, że umowa naprawy samochodu jest umową, która nie jest uregulowana wprost w przepisach. Przyjmuje się, że jest to umowa o charakterze mieszanym, która łączy w sobie cechy umowy o dzieło i umowy przechowania (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 25 listopada 2004 r., sygn. akt V CK 235/04, LEX). W przypadku, gdy samochód zostanie uszkodzony, oddającemu samochód do naprawy należy się odszkodowanie na podstawie art. 471 k.c. Według art. 471 k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W niniejszej sprawie nienależyte wykonanie zobowiązania (naprawy samochodu (...) sp. z o.o.) było niesporne. Pozwana przyznała mianowicie (...) sp. z o.o. odszkodowanie za naprawę pojazdu (niebędące przedmiotem niniejszego procesu).

Zakres odpowiedzialności odszkodowawczej zależy od związku przyczynowego pomiędzy nienależytym wykonaniem zobowiązania a szkodą, której naprawienia dochodzi wierzyciel. Zgodnie z art. 361 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (§ 1), w powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (§ 2). W niniejszej sprawie nie budziło wątpliwości, że koszty poniesione tytułem najmu samochodu zastępczego,

w przypadku uszkodzenia samochodu podczas naprawy w warsztacie samochodowym, mieszczą się w zakresie odpowiedzialności odszkodowawczej. Oczywistym następstwem uszkodzenia samochodu jest brak możliwości korzystania z niego. Dlatego najem samochodu zastępczego w celu normalnego korzystania z samochodu (w granicach korzystania z uszkodzonego samochodu) jest normalnym następstwem uszkodzenia samochodu (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 8 września 2004 r., sygn. akt IV CK 672/03, L.).

(...) sp. z o.o. najmowała samochody zastępcze od 21 czerwca do 19 grudnia 2016 r., za co została obciążona przez powoda łączną kwotą 81.600 zł netto. Tym samym najem samochodu zastępczego trwał od dnia uszkodzenia samochodu w warsztacie samochodowym T. P. (1) do dnia podjęcia przez pozwaną ostatecznej decyzji co do wysokości odszkodowania, jakie przyzna (...) sp. z o.o. na naprawę samochodu (ustalenie zakresu odpowiedzialności ubezpieczyciela). W tym okresie najem samochodu zastępczego przez (...) sp. z o.o. był w konsekwencji uzasadniony. (...) sp. z o.o. do 19 grudnia 2016 r. nie знаła ostatecznego stanowiska pozwanej, to nie mogła podjąć decyzji, co zrobić z uszkodzonym samochodem. Należy przy tym zwrócić uwagę, że obiektywnie długi okres najmu samochodu zastępczego nie był skutkiem zachowania (...) sp. z o.o. Okres najmu samochodu zastępczego był determinowany przebiegiem postępowania likwidacyjnego prowadzonego przez pozwaną. W postępowaniu likwidacyjnym to pozwana zlecała sporządzenie opinii technicznych i kalkulacji szkody wybranym przez siebie rzeczoznawcom. Ostatnia z tych opinii została sporządzona dopiero 12 listopada 2016 r. Po jej otrzymaniu pozwana dokonywała jeszcze dalszych ustaleń i kalkulacji, czego efektem była ostateczna decyzja z 19 grudnia 2016 r. Do tego czasu najem przez (...) sp. z o.o. samochodu zastępczego był uzasadniony, zaś w niniejszej sprawie żaden późniejszy okres najmu nie jest przedmiotem postępowania.

Powód wykazał, że najem samochodu zastępczego przez (...) sp. z o.o. był uzasadniony. Świadek K. L. zeznał, że uszkodzony samochód był jego samochodem służbowym, z którego mógł również korzystać w celach prywatnych. Był to jeden z reprezentacyjnych samochodów (...) sp. z o.o. Był wykorzystywany m.in. do zagranicznych podróży w celu negocjacji i zawierania umów. Zeznań świadka pozwana nie kwestionowała, natomiast okoliczności te potwierdził wykaz pracowników (...) sp. z o.o. i pojazdów tej spółki, jak również zeznania świadka T. P. (1) (zeznał, że to właśnie świadek K. L. zjawiał się w warsztacie samochodowym). Z przedłożonego wykazu samochodów należących do (...) sp. z o.o. oraz zeznań świadka K. L. wynikało również, że (...) sp. z o.o. nie dysponowała w tym czasie żadnym innym samochodem, który mógł być wykorzystywany w celach, w jakich wykorzystywano uszkodzony samochód. Świadek K. L. zeznał ponadto, że wykorzystywał samochód zastępczy w sposób taki sam, jak w przypadku uszkodzonego samochodu, a w okresie najmu nie przebywał na urlopie wypoczynkowym. Samochody zastępcze były zatem wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem uszkodzonego samochodu. Z opinii biegłego sądowego wynika zaś, że standard (klasa) uszkodzonego samochodu i samochodów zastępczych były adekwatne.

Odnośnie do zarzutu pozwanej, że stawki najmu były zawyżone należy powtórzyć, że zgodne z opinią biegłego sądowego dzienne stawki najmu samochodu zastępczego (o standardzie uszkodzonego samochodu) w 2016 r. wynosiły od 335 zł netto do 787 zł netto; średnio była to stawka 500 zł netto. Stawka najmu samochodu zastępczego przez (...) sp. z o.o. od 21 czerwca do 12 września 2016 r. wynosiła 500 zł netto, więc była równa średniej stawce. Z kolei od 12 września do 19 grudnia 2016 r. stawka najmu wynosiła 400 zł netto dziennie, więc była niższa niż średnia stawka, na co zwrócił uwagę biegły sądowy. W tych okolicznościach nie sposób nie zgodzić się z wnioskiem biegłego sądowego, że stawki najmu samochodu zastępczego wynikające z umowy między (...) sp. z o.o. a powodem były zbyt wysokie. (...) sp. z o.o. zdecydowała się na najem samochodu zastępczego według odpowiedniej stawki.

Dotychczasowe rozważania prowadzą do wniosku, że T. P. (1) odpowiada za szkodę (...) sp. z o.o. w zakresie najmu samochodu zastępczego. Pozwana natomiast, jako ubezpieczyciel T. P. (1), również ponosi tę odpowiedzialność na podstawie zawartej z nim umowy ubezpieczenia. Pozwana w odpowiedzi na pozew zarzucała, że nie jest obowiązana do wypłaty odszkodowania z tytułu najmu samochodu zastępczego przez poszkodowanego. Przedłożony przez samą pozwaną dokument (OWU) wraz z polisą ubezpieczeniową T. P. (1) prowadził jednak do odmiennego wniosku. Należy zauważyć, że zgodnie z polisą ubezpieczeniową pozwana zobowiązała się do zapewnienia T. P. (1) ochrony

ubezpieczeniowej m.in. w zakresie OC co do działalności gospodarczej polegającej na naprawie i konserwacji pojazdów samochodowych – do 200.000 zł.

Kwestię ubezpieczenia OC szczegółowo regulowały § 47 i nast. OWU. Zgodnie z § 48 OWU pozwana zobowiązała się do ochrony ubezpieczeniowej „jeżeli w związku z posiadaniem mienia lub prowadzeniem ubezpieczonej działalności jest on zobowiązany do naprawienia szkody osobowej lub szkody rzeczowej poniesionej przez osobę trzecią”. T. P. (1) posiadał OC w wariantcie II – „w zakresie odpowiedzialności cywilnej związanej z wykonywaniem działalności i posiadaniem mienia wraz z odpowiedzialnością za produkt i odpowiedzialnością za szkody powstałe po wykonaniu pracy lub usługi”. Odpowiedzialność cywilna pozwanej obejmować miała „zarówno odpowiedzialność z tytułu czynów niedozwolonych (tzw. odpowiedzialność cywilna deliktowa) jak i odpowiedzialność z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (tzw. odpowiedzialność cywilna kontraktowa)”. Co istotne, w § 47 pkt 5 OWU pozwana zdefiniowała „szkodę rzeczową” – „uszkodzenie lub zniszczenie rzeczy wraz z wszelkimi uszczerbkami poniesionymi w ich następstwie przez tego samego poszkodowanego. Nie stanowi szkody rzeczowej uszczerbek wynikający: 1) z utraty rzeczy, w tym utraty możliwości korzystania z rzeczy, chyba, że utrata jest następstwem zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy”.

Utrata możliwości korzystania przez (...) sp. z o.o. z samochodu uszkodzonego podczas naprawy przez T. P. (1) stanowiła szkodę rzeczową w rozumieniu § 47 pkt 1 OWU, bowiem była normalnym skutkiem tego uszkodzenia. Tym samym, zgodnie z § 48 OWU, należało stwierdzić, że pozwana w pełni obowiązana jest do zapłaty (...) sp. z o.o. odszkodowania z tytułu kosztów najmu samochodu zastępczego. Obowiązek ten odpowiada zakresowi odpowiedzialności T. P. (2), ponieważ koszty najmu samochodu pojazdu zastępczego mieszczą się w gwarantowanej sumie ubezpieczeniowej 200.000 zł.

W niniejszej sprawie odszkodowania od pozwanej domagał się powód, nie zaś (...) sp. z o.o. Jako źródło swojego roszczenia wskazywał umowy zawarte z (...) sp. z o.o. 12 września i 19 grudnia 2016 r. Okoliczność ta była, co wskazano wcześniej, niesporna. Zgodnie z art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania (§ 1). Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2). Zawarte między powodem a (...) sp. z o.o. umowy w sposób dostateczny wskazywały, że ich przedmiotem są wierzytelności z tytułu najmu samochodu zastępczego. Skutkiem tych umów było więc przeniesienie wierzytelności (...) sp. z o.o. na powoda. Z tego względu w niniejszej sprawie powód mógł domagać się od pozwanej zapłaty w takim zakresie, w jakim mogłaby się tego domagać (...) sp. z o.o.

Wraz z kwotą 81.400 zł powód dochodził od pozwanej odsetek ustawowych za opóźnienie. Odsetki ustawowe za opóźnienie należały się powodowi na podstawie art. 481 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi (§ 1), a jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie (§ 2). Powód zgłosił pozwanej szkodę (...) sp. z o.o. w postaci kosztów najmu samochodu zastępczego kolejno 14 września i 30 grudnia 2016 r. Zgodnie natomiast z § 12 ust. 1 OWU pozwana zobowiązała się do wypłaty odszkodowania w terminie 30 dni.

Z powyższych względów powództwo podlegało uwzględnieniu w całości.

Wobec uwzględnienia powództwa w całości pozwaną należało obciążyć obowiązkiem zwrotu na rzecz powoda kosztów procesu (art. 98 k.c.). Szczegółowe rozliczenie kosztów procesu pozostawiono referendarzowi sądowemu (art. 108 § 1 zdanie drugie k.p.c.).

Sygn. akt VIII GC 177/17

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

-(...)

3. (...)

(...)